

УДК 37.091.33:811

DOI <https://doi.org/10.32782/1992-5786.2024.96.11>**Г. В. Столярчук**

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов
Національного аерокосмічного університету імені М.Є. Жуковського
«Харківського авіаційного інституту»

МЕТОДИКА АНАЛІЗУ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗВОРОТНОГО ЗВ'ЯЗКУ ПРИ НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗВО

У статті наведено теоретичне узагальнення та нове вирішення наукового завдання, що виявляється у дослідженні та обґрунтуванні науково-методичних засад та практичних рекомендацій щодо оцінки ефективності зворотного зв'язку при навчанні іноземної мови у ЗВО.

Вказано на наявність певної суперечності між необхідністю підвищення ефективності зворотного зв'язку в дистанційному навчанні й недостатньою розробленістю методичного забезпечення аналізу ефективності зворотного зв'язку при навчанні іноземних мов у ЗВО.

Було визначено ефективність процесу зворотного зв'язку як ступінь досягнення певних стратегічних динамічних орієнтирів, яка має кількісно вимірюватися через певні аналітичні показники.

Зазначено, що концептуальною основою процесу оцінювання ефективності зворотного зв'язку є система оцінювання, щодо якої були визначені суб'єкти, об'єкти та сфера застосування. На основі даної концептуальної основи було запропоновано систему оцінювання ефективності зворотного зв'язку при дистанційному навчанні іноземних мов, що включає підсистеми: інформаційного забезпечення процесу зворотного зв'язку; показників та методів оцінювання ефективності зворотного зв'язку. Основними етапами оцінювання згідно якої є: формування системи оціночних показників, визначення системи інформаційного забезпечення моніторингу ефективності зворотного зв'язку, моніторинг та аналіз ефективності зворотного зв'язку, оцінювання внутрішніх факторів, що впливають на динаміку показників, прогнозування ефективності та виявлення перспективних резервів її підвищення.

Запропоновано методику аналізу ефективності зворотного зв'язку, перевагами якої є можливість складання експрес-оцінки, поточної та прогнозованої оцінки ефективності за допомогою відповідного методичного інструментарію.

Розглянуто переваги та недоліки системи управління навчанням Moodle, у якій реалізується зворотний зв'язок при дистанційному навчанні іноземних мов. Акцентовано увагу на те, що запропонована методика аналізу ефективності може бути корисною для удосконалення зворотного зв'язку у системі Moodle при дистанційному навчанні іноземних мов.

Вказано, що перспективи подальших досліджень мають бути спрямовані на деталізацію показників ефективності зворотного зв'язку при дистанційному навчанні іноземних мов.

Ключові слова: зворотний зв'язок, система оцінювання, критерії ефективності, моніторинг, аналіз, дистанційне навчання, іноземні мови.

Постановка проблеми. На сучасному етапі навчання іноземних мов зазнало значних трансформацій як у своєму форматі, так і у складі. Актуальності набуває студентоцентризований підхід, спрямований на поглиблення практичних знань студентів та посилення компетентісної складової навчання. Також поширюється дистанційне навчання іноземних мов, викликане військово-політичною ситуацією в Україні. Ключовим аспектом для вирішення проблем взаємодії студента й викладача у дистанційному навчальному середовищі безперечно є організація ефективного зворотного зв'язку. У зв'язку з цим невирішеним залишається питання методичного забезпечення аналізу ефективності зворотного зв'язку при навчанні іноземних мов у ЗВО. Таким чином, проблема організації ефективного зворотного зв'язку у процесі навчання іноземних мов є досить актуальною.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблема організації зворотного зв'язку на заняттях з іноземних мов була досліджена не тільки в педагогічній, а й психологічній галузі. Так, психологічні механізми комунікації під час вивчення іноземної мови було досліджено у роботі Г. Зелініна [2]. Психолого-педагогічні комунікації при дистанційному вивченні іноземної мови було досліджено у роботі А. Тарасюк [7]. Проблеми психологічної особливості роботи викладача при організації зворотного зв'язку було висвітлено в роботі Т. Ніколаєвої [4]. Вплив коригувального зворотного зв'язку на засвоєння знань при дистанційному навчанні досліджувала у своїй роботі L. Kiely [12]. Сприйняття студентами та викладачами процесу виправлення помилок під час зворотного зв'язку досліджувалися у роботі K. Livingstone [13]. Системно-синергетичний аспект зворот-

ного зв'язку було досліджено у роботі О. Чубукиної, Є. Танько та В. Вракіної [10].

Однак, незважаючи на значну кількість публікацій, проблема розробки методики аналізу ефективності зворотного зв'язку на основі системного підходу досі залишається недостатньо дослідженою.

Мета статті полягає в систематизації складових оцінювання для запропонування методики аналізу ефективності зворотного зв'язку при навчанні іноземних мов.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Зворотний зв'язок у процесі навчання іноземної мови є одним з основних елементів системи навчання. Існує наступне загальне визначення поняття «зворотний зв'язок»: «Зворотний зв'язок (feedback) – вплив результату функціонування будь-якої системи на характер її подальшого функціонування» [1]. У педагогіці, зворотний зв'язок розглядають як відгук викладача про навчання студента. Ця інформація має бути спрямована на те, щоб студент або студентка покращили свої навчальні результати. Також, з метою покращення якості навчання, кожен педагог повинен надавати пріоритетного значення розвитку і зміцненню зворотного зв'язку зі студентами. Нажаль зараз існують ситуації в навчальному процесі, коли студент і викладач у процесі своєї взаємодії не досягають ефективної комунікації. Це, частіше за все відбувається з наступних причин: 1) погана якість інтернет-зв'язку при здійсненні комунікацій у процесі дистанційного навчання іноземних мов; 2) небажання студента прислухатися до порад викладача через низьку мотивацію; 3) невміння викладача організувати ефективний зворотний зв'язок з групою студентів. Таким чином, ми погоджуємося з думкою про те, що зворотний зв'язок є базовим принципом успішного навчання згідно з моделлю сучасних технологій як засобу підвищення якості освіти (Technology as Facilitator of Quality Education) [3].

В науковій літературі описані певні підходи до класифікації моделей та видів зворотного зв'язку [3, 12]. У роботі L. Kielty [12], наведено класифікацію видів зворотного зв'язку за змістовним та часовим факторами. Отже, за змістом виділяють такі види зворотного зв'язку: повідомлення, відгук, коригування помилок. Вважаємо що до цієї класифікаційної ознаки також можна включити анкетування (опитування думки з певного питання). Щодо коригувального зворотного зв'язку, то його підвиди було описано в роботі В. Филипської [8]. Згідно цієї роботи існують наступні підвиди коригувального зворотного зв'язку: усний та письмовий. В рамках усного зворотного зв'язку виокремлено експліцитний (прямий, мета лінгвістичний) та імпліцитний (непрямий) підвиди. Також В. Филипська виділяє наступні підвиди непрямих усного коригуваль-

ного зворотного зв'язку: перефразування висловлення, запит уточнення, домагання правильної відповіді й повторення з наголосом на помилці. В рамках письмового зворотного зв'язку виокремлено прямий та непрямий підвиди. За фактором часу розрізняють наступні види зворотного зв'язку: оперативний та відкладений. У роботі Н. Муліної [3], на відміну від роботи Л. Кілті, за часовим фактором було виділено наступні види зворотного зв'язку: 1) поточний зворотний зв'язок (formative feedback), який здійснюється в процесі проходження навчального курсу; та підсумковий (summative feedback), що відбувається наприкінці вивчення курсу. Так, ми бачимо, що на поточний момент серед науковців не існує єдиного підходу до класифікації видів зворотного зв'язку. Причому класифікації вітчизняних та закордонних дослідників різняться між собою.

Щоб зрозуміти наскільки ефективний метод надання зворотного зв'язку, потрібно чітко визначити критерії ефективності. Вважаємо, що взаєморозуміння між викладачем і студентом є важливим при наданні зворотного зв'язку під час навчання іноземних мов. Це означає, що вербальне або невербальне повідомлення повинне надаватися з підтримкою та емпатією до студента, та щоб зворотний зв'язок мав місце безпосередньо після певної події або виникнення конкретного питання. Це психологічна складова ефективності зворотного зв'язку, але й існує й педагогічна її складова, що міститься в ефективності результатів навчання (результатів поточного та підсумкового оцінювання навчальної діяльності).

План забезпечення кращого сприйняття та оптимального навчання через зворотний зв'язок повинен складатися з наступних чотирьох кроків:

1. Слід встановити чіткі критерії оцінювання студентів (наприклад, критерії оцінювання, що містяться в сіلابусі навчальної дисципліни).

2. Викладач повинен проводити постійний моніторинг роботи студента на заняттях (наприклад, оцінювання в журналі).

3. Викладачеві слід дотримуватися умов надання ефективного зворотного зв'язку. Ми вважаємо, що ефективний зворотний зв'язок має відповідати наступним характеристикам: своєчасність, регулярність, систематичність, ясність і безпосередність.

4. Рекомендується визначити потреби студентів у зворотному зв'язку. Це можливо за умови постійного контролю викладача за їхньою діяльністю протягом семестру.

Важливим елементом інформаційного забезпечення для аналізу ефективності надання зворотного зв'язку є моніторинг навчальної діяльності студентів. Предметом моніторингу можуть бути різні сторони навчального процесу – кількісні та якісні, суб'єктивні та об'єктивні. Однак, на основі

практичного досвіду, можна дістатися висновку про те, що частіше за все для моніторингу використовують саме об'єктивні та кількісні показники, такі як: частота відвідування та пропуски занять (відео конференцій при дистанційному навчанні), години витрачені на консультацію, самостійну роботу, поточна та підсумкова успішність та інші. Але, нажаль, не завжди перелічені вище показники дають точну оцінку ефективності зворотного зв'язку. Отже, для якісного аналізу ефективності зворотного зв'язку зі студентами, потрібна відповідна інформаційна база.

Аналіз ефективності зворотного зв'язку – є актуальною проблемою для викладачів іноземних мов у ЗВО, які мають здійснювати якісне навчання, орієнтуючись на потреби студентів. Суб'єкти, об'єкти та сфера застосування системи оцінювання ефективності зворотного зв'язку відображені на рис. 1.

Концептуальною основою процесу оцінювання ефективності зворотного зв'язку є система оцінювання його ефективності, яка складається з підсистем: інформаційного забезпечення процесу зворотного зв'язку, показників та методів оцінювання ефективності зворотного зв'язку, їх функціональна взаємодія показана на рис. 2.

У підсистемі інформаційного забезпечення процесу зворотного зв'язку формується база даних з управління ним, яку отримують при моніторингу внутрішнього середовища навчального процесу. На основі отриманої бази даних формується підсистема показників оцінки ефективності зворотного зв'язку. Разом підсистеми показників та методів оцінювання ефективності зворотного зв'язку складають методичний інструментарій для прийняття управлінських рішень щодо його якості організації. В результаті взаємодії всіх перерахо-

ваних вище підсистем формується аналітичний звіт для прийняття управлінських рішень щодо підвищення якості навчального процесу у ЗВО.

Оцінку ефективності зворотного зв'язку пропонують проводити на основі використання ключових показників ефективності (key performance indicators). Ключові показники ефективності (KPI) – це числові показники діяльності, які допомагають виміряти ступінь досягнення цілей або оптимальності процесу зворотного зв'язку згідно до стратегічних орієнтирів. У сфері вищої освіти ключовим документом, що окреслює стратегічні пріоритети системи на сьогодні, є «Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 роки» разом з Операційним планом її реалізації на 2022–2024 роки (Розпорядження КМУ від 23 лютого 2022 р. № 286–р) [6]. Основними характеристиками системи освіти, яку планується створити до 2032 року, повинні стати: ефективне управління у сфері вищої освіти; довіра з боку громадян, держави та бізнесу до освітньої, наукової та інноваційної діяльності закладів вищої освіти; забезпечення якісної освітньо-наукової діяльності та конкурентоспроможної вищої освіти, доступної для різних соціальних груп; інтернаціоналізація вищої освіти в Україні; а також привабливість закладів вищої освіти для навчання та академічної кар'єри. Вважаємо, що ефективність зворотного зв'язку сприятиме досягненню цілей означених у документі «Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 роки».

Отже, на нашу думку, ефективність процесу зворотного зв'язку – це ступінь досягнення певних стратегічних динамічних орієнтирів, яка кількісно вимірюватиметься через певні аналітичні показники.

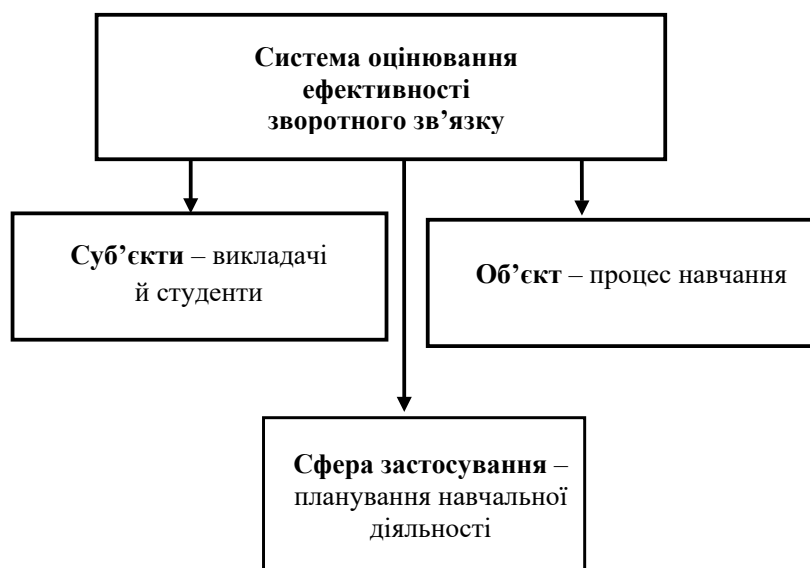

Рис. 1. Суб'єкти, об'єкти та сфера застосування оцінки ефективності зворотного зв'язку

Рис. 2. Структурна модель оцінювання ефективності зворотного зв'язку

Оскільки оцінювання ефективності зворотного зв'язку має відбуватися у певній послідовності, виділимо основні рекомендовані його етапи (рис. 3).

На першому етапі оцінки ефективності процесу зворотного зв'язку потрібно розробити систему

показників, яка, на нашу думку, має відповідати наступним характеристикам: комплексність оцінки відносно критеріїв ефективності зворотного зв'язку (якість взаєморозуміння між викладачем та студентом та результативність навчання); можливість надавати як експрес-оцінку ефективності зворотного зв'язку, так і детальну його оцінку; подання інформації як для потреб моніторингу, так і для аналізу ефективності зворотного зв'язку.

На другому етапі оцінки ефективності процесу зворотного зв'язку необхідно надати систематизацію інформаційного забезпечення його моніторингу. Оскільки дані для оперативного контролю за процесом зворотного зв'язку можна отримати з різних звітів, треба узагальнити показники, що отримують із зовнішніх та внутрішніх звітних форм.

Отримання аналітичної інформації з оцінки стану та ефективності зворотного зв'язку потребує визначення системи інформаційного забезпечення даного процесу.

Система інформаційного забезпечення процесу зворотного зв'язку повинна уявляти собою функціональний комплекс, що забезпечує безперервний цілеспрямований підбір відповідних інформативних

Рис. 3. Етапи оцінки ефективності зворотного зв'язку

показників, які необхідні для здійснення моніторингу, аналізу, планування і підготовки ефективних оперативних управлінських рішень за всіма аспектами процесу зворотного зв'язку. Склад системи інформаційного забезпечення процесу зворотного зв'язку, її обсяг і глибина визначаються особливостями навчальної діяльності.

На третьому етапі оцінки ефективності пропонуємо провести аналіз і моніторинг показників ефективності зворотного зв'язку. При проведенні моніторингу та аналізу показників оцінки ефективності зворотного зв'язку дуже важливим є виявити відповідність їх розвитку стратегічним динамічним орієнтирам ефективності даного процесу.

На четвертому етапі оцінювання ефективності зворотного зв'язку є доцільним проведення оцінки внутрішніх факторів, що впливають на динаміку його ефективності. По-перше, це такі внутрішні фактори, які впливають на якість взаєморозуміння між викладачем і студентами та результативність навчання студентів. Дослідження потреби в спілкуванні студентів і викладачів один з одним у позааудиторний час, проведені В. Юрченком [11, с. 70], дали наступні результати. 85,6% викладачів і лише 21,0% студентів дали схвальну відповідь про наявність такої потреби, 39,5% – заперечну (решта відповіли «інколи»). Ми погоджуємося з думкою В. Юрченка, про те, що якщо ж спілкування в рамках зворотного зв'язку ініціюється викладачем, то проходить малопродуктивно і не завжди досягає поставлених цілей через неузгодженість інтересів учасників такого спілкування [11, с. 70]. Отже, внутрішній фактор «Мотивація» істотно впливає на ефективність зворотного зв'язку. Як викладачі, так і студенти повинні бути зацікавлені в комунікації. Наступним внутрішнім фактором, що впливає на ефективність зворотного зв'язку, з нашої точки зору, є етична поведінка. Погоджуємося з думкою Л. Хоружої та М. Новак [9, с.298] про те, що було б ідеально, якби викладачі ЗВО могли не тільки аналізувати педагогічні задачі, а на базі цих задач навчалися попереджувати виникнення конфліктних ситуацій.

На п'ятому етапі пропонується провести прогнозування ефективності зворотного зв'язку та виявити перспективні резерви її підвищення. На наш погляд, доцільним є прогнозування динаміки якості взаєморозуміння між викладачами та студентами, результативності навчання студентів, що є факторами, які впливають на інтегральний показник ефективності зворотного зв'язку. Результати прогнозного оцінювання динаміки вказаних вище показників доцільно використовувати при плануванні роботи щодо організації ефективного зворотного зв'язку при навчанні іноземних мов у ЗВО.

Організація ефективного зворотного зв'язку наразі є великою проблемою, яка потребує подальшого детального дослідження з метою знаходження резервів ефективності. Викладачеві дуже складно зараз при запровадженні дистанційного навчання налагодити адекватну комунікацію зі студентами та досягти того, щоб зворотний зв'язок надавався на регулярній основі. Ми погоджуємося з думкою О. Павлової [5, с. 164] про те, що, окрім дефіциту знань під час дистанційного навчання, виявилася величезна кількість технічних проблем. Наприклад, відсутність у студентів швидкісного Інтернету, щоб виходити на відеозв'язок під час занять, або отримувати цей зв'язок у нормальній якості (без затримок та спотворення звуку чи зображення). При цьому технічні збої трапляються також на самих платформах (Zoom чи Google Meet) за підвищеного користувацького навантаження. До того ж можна спостерігати зловживання з боку студентів, які виправдовують свою відсутність на занятті у форматі відеозв'язку або відмову відповідати технічними проблемами.

Також гостро стоїть проблема отримання об'єктивної оцінки при проведенні тестового контролю знань студентів при дистанційному навчанні іноземних мов. Під час проміжної атестації студенти можуть використовувати будь-які інтернет-ресурси та інші джерела інформації при написанні тесту внаслідок неможливості належного контролю даного процесу з боку викладача. Вважаємо, що при виникненні різних неоднозначних ситуацій при тестуванні студентів, саме співбесіда з такими студентами, як форма зворотного зв'язку, змогла б прояснити ситуацію щодо фактичного рівня знань студента. Отже, процес зворотного зв'язку є трудомістким.

У зарубіжній практиці [12] для подолання проблем, пов'язаних з трудомісткістю зворотного зв'язку ще на початку 2000-х років стали застосовувати системи управління навчанням (Learning Management Systems). Так, для допомоги викладачам онлайн-курсів з іноземних мов до роботи привертали веб-майстрів для оновлення та підтримки онлайн-класів. Далі, у міру збільшення кількості онлайн-класів виникла потреба у тому, щоб викладачі керували власним вмістом курсу самостійно. І саме розвиток систем управління навчанням надав викладачам інструменти для легкого управління вмістом курсу. Вбудовані функції, які допомагають викладачам у роботі з онлайн-класами, включають дошку оголошень, область чату, електронну пошту, дискусійні групи, календарі та онлайн-оцінку. У вітчизняній практиці застосовують систему Moodle, що має схожі вбудовані функції для ведення зворотного зв'язку. Середовище Moodle має важливу характеристику: воно є інтерактивним. Це забезпечує

високий рівень зворотного зв'язку між студентами та викладачами під час навчання. Студенти отримують реакцію від викладача на свої дії, що дозволяє їм у процесі виконання завдання побачити свої помилки. Атестація може здійснюватися через форуми та блоги, де студент має можливість відповідати на запитання, коментувати відповіді інших учасників і активно долучатися до дискусій. Однією з ключових переваг електронних освітніх курсів є здатність безперервно вдосконалювати методи навчання завдяки відгукам самих студентів, що сприяє постійному підвищенню якості освіти. Проте головним недоліком системи Moodle є відсутність безпосереднього спілкування між студентом, викладачем та іншими учасниками курсу. Таким чином, запропонована методика аналізу ефективності може бути корисною для удосконалення зворотного зв'язку у системі Moodle при дистанційному навчанні іноземних мов.

Висновки і пропозиції. Зворотний зв'язок є актуальним інструментом комунікації між викладачем та студентами. Для покращення якості комунікації між учасниками освітнього процесу потрібно враховувати дію факторів мотивації та етичних норм. З метою підвищення ефективності зворотного зв'язку потрібно підвищувати якість як його психологічної так і педагогічної складових, а саме: взаєморозуміння між учасниками освітнього процесу та результативності навчальної діяльності. Запропонована методика допоможе проводити моніторинг та аналіз ефективності зворотного зв'язку з метою пошуку резервів його підвищення. Перспективи подальших досліджень мають бути спрямовані на деталізацію показників ефективності зворотного зв'язку при дистанційному навчанні іноземних мов.

Список використаної літератури:

1. Зворотний зв'язок. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Зворотний_зв'язок (дата звернення: 04.11.2024).
2. Зеленін Г. І. Психологічні механізми вивчення іноземної мови. Особистість, суспільство, закон: психологічні проблеми та шляхи їх розв'язання. Харків, 2017. С. 34–35.
3. Муліна Н. І. Організація ефективного зворотного зв'язку в дистанційному навчанні іноземних мов. *Гуманітарний вісник ДВНЗ Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди*: Тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього про-

стору». К. : Гнозис, 2013. Додаток 1 до Вип. 31, Том I (43). С. 609–616.

4. Ніколаєва Т. М. Психологічні особливості роботи викладача англійської мови як другої іноземної з використанням платформи Zoom у вищих навчальних закладах України в умовах дистанційного навчання. URL: <http://baltijapublishing.lv/otp/index.php/bp/catalog/download/140/4083/8595-1?inline=1>. (дата звернення: 05.11.2024).

5. Павлова О. О. Підходи до навчання іноземної мови у ЗВО в умовах дистанційності. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2023. № 87. С. 161–166.

6. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 роки. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-%D1%80#Text>. (дата звернення: 11.11.2024).

7. Тарасюк А. М. Психолого-педагогічні особливості дистанційного навчання іноземної мови у ВНЗ. *Інноваційна педагогіка*. 2021. Вип. 40. С. 247–251.

8. Филипська В. І. Забезпечення ефективного коригувального зворотного зв'язку між викладачем та студентом у процесі вивчення іноземної мови. *Науково-методичний журнал «Іноземні мови»*. 2020. № 4. С. 11–16.

9. Хоружа Л. Л., Новак М. А. Формування професійної етики викладача вищої школи у процесі розв'язання педагогічних задач. *Молодий вчений*. 2021. № 10 (98). С. 296–298.

10. Чубукіна О., Танько Є., Вракіна В. Зворотний зв'язок у системі вищої освіти в навчанні іноземної мови: системно-синергетичний аспект. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2024. Вип. 75. Том 3. С. 306–314.

11. Юрченко В. І. Взаємини «викладач – студент» як чинник формування «я-концепції» майбутнього педагога. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: психологія*. 2020. Том 31 (70) № 1. С. 68–78.

12. Kielty L. S. Feedback In Distance Learning: Do Student Perceptions Of Corrective Feedback Affect Retention In Distance Learning? URL: <https://digitalcommons.usf.edu/etd/1114/> (дата звернення: 05.11.2024).

13. Livingstone K. A. Correcting errors in the L2 classroom: students' and teachers' perceptions. URL: https://www.researchgate.net/publication/278847483_Correcting_errors_in_the_L2_classroom_students_and_teachers_perceptions. (дата звернення: 10.11.2024).

Stoliarchuk H. Feedback efficiency analysis technique in teaching foreign languages at higher education institutions

The article provides a theoretical generalization and new solution of the scientific problem, which is expressed in the study and substantiation of the scientific-methodological foundations and practical recommendations for evaluating the effectiveness of feedback in teaching a foreign language at higher education institutions.

It is indicated that there is a certain contradiction between the need to increase the effectiveness of feedback in distance teaching and the insufficient development of methodological support for the analysis of the effectiveness of feedback in teaching foreign languages at higher education institutions.

The effectiveness of the feedback process was defined as the degree of achievement of certain strategic dynamic guidelines, which should be quantitatively measured through certain analytical indicators.

It is noted that the conceptual basis of the process of assessing the effectiveness of feedback is an assessment system, for which subjects, objects and scope were determined. Based on this conceptual basis, a system for assessing the effectiveness of feedback in distance teaching of foreign languages was proposed, which includes subsystems: information support for the feedback process; indicators and methods for assessing the effectiveness of feedback. The main stages of the assessment according to which are: formation of a system of evaluation indicators, definition of an information support system for monitoring the effectiveness of feedback, monitoring and analysis of the effectiveness of feedback, assessment of internal factors affecting the dynamics of indicators, forecasting efficiency and identifying promising reserves for its improvement.

The technique for analyzing the effectiveness of feedback is proposed, the advantages of which are the possibility of compiling an express assessment, current and predictive assessment of efficiency using the appropriate methodical tools.

The advantages and disadvantages of the Moodle learning management system, in which feedback is implemented in distance learning of foreign languages, are considered. Attention is focused on the fact that the proposed technique for analyzing effectiveness can be useful for improving feedback in the Moodle system in distance teaching of foreign languages.

It is indicated that the prospects for further research should be aimed at detailing the indicators of the effectiveness of feedback in distance learning of foreign languages.

Key words: *feedback, assessment system, strategic dynamic guidelines, monitoring, analysis, distance teaching, foreign languages.*